

Govern de
transformació

Contracte SMATSA

situació a desembre 2018

Ajuntament de Sabadell

Informe contracte SMATSA

www.sabadell.cat

SUMARI

*Govern de
transformació*

- 1. Context**
- 2. Disseny del contracte**
- 3. Presumptes irregularitats govern 2011-2015**
- 4. Presumptes irregularitats d'SMATSA**
- 5. Actuacions govern 2015-2019**
- 6. Reacció d'SMATSA**
- 7. Situació desembre 2018**

Contracte qüestionat I

Irregularitats en els plecs administratius (aprovats inicialment el 16/12/11 i definitiva el 7/2/12):

- Garantia definitiva de només 600.000€ en lloc del 5% legal que correspondrien a 12.862.500,00€. *Irregularitat anul·lable, va prescriure als 4 anys.*
- Contracte de concessió amb una durada de 15+5, en lloc de contracte de serveis de 4+2. *Nul de ple dret.*
- No es demana garantia provisional del 3% per mantenir l'oferta. *Legal però no habitual.*
- Pòlissa de Responsabilitat Civil de només 100.000€. *Al contracte de Badalona era de 21 milions d'euros.*

Irregularitats en l'adjudicació (22/6/12) **i signatura del contracte** (20/7/2012):

- El 6/3/2012 la mesa de contractació faculta SMATSA continuar el procés de licitació tot i que no acredita solvència financera suficient per participar al concurs. *Nul de ple dret.*
- SMATSA deposita l'aval en 56 dies en lloc dels 10 dies legals *Irregularitat anul·lable, prescrit als 4 anys.*
- SMATSA deposita l'aval anualment en lloc per 16 anys . *Corregit al juliol de 2016.*

Contracte qüestionat II

Cas Mercuri:

- Esclata el 27/11/12 , la peça 28 investiga delictes contra l'administració pública en l'adjudicació del contracte a SMATSA. **La sentència pot anul·lar el contracte.**
- Interlocutòria Jutgessa Beatriz Faura, de 6/8/18, on diu que l'adjudicació a SMATSA del servei de recollida de residus i neteja viària «fue indiciariamente fruto de un amaño, planificado, organizado y dirigido por los miembros de dicho grupo organizado a fin de que la empresa ganadora fuera SMATSA, como así se consumó, reportando con ello un importante beneficio económico al grupo empresarial, amaño que se produjo no solo en la tramitación del concurso realizando los actos necesarios para favorecer a SMATSA, sino incluso antes de la publicación del concurso, participando el grupo Vendex en el contenido de los pliegos del concurso antes de que estos fueran dados a conocer mediante su publicación oficial, pliegos que habrían sido redactados con el fin de favorecer a dicha empresa.». **S'haurien comés delictes contra l'administració pública (tràfic d'influències, prevaricació, infidelitat en custòdia de documents i violació de secrets, suborn, entre d'altres), delicte de falsificació documental, delicte de frau electoral, i delicte de blanqueig de capitals.**

Contracte qüestionat III

Revisió d'ofici per anul·lar el contracte:

- El 26/1/17 el Ple aprova iniciar la revisió d'ofici per anul·lar el contracte per ser de 15+5 en lloc de 4+2 anys. *L'expedient caduca per la negativa del jutjat d'instrucció del Mercuri de facilitar còpia de l'expedient fins que els mossos no acabin el seu informe.*
- El 10/10/18, un informe jurídic encarregat per l'ajuntament conclou que l'oferta d'SMATSA «havia d'haver resultat exclosa per no haver acreditat aquesta licitadora disposar de la solvència econòmica i financera adequada i suficient (...) La manca de solvència econòmica i financera d'SMATSA és causa de nul·litat de l'adjudicació ». *Es podrà incoar la revisió d'ofici quan es disposi de l'expedient que està als jutjats d'instrucció del Mercuri.*

2

Disseny contracte I

Estructuració i retribució

Govern de transformació

ES CONTRACTEN SERVEIS

El plec defineix els serveis

Les empreses ofereixen preu per servei a partir de les seves hipòtesis de costos

Es paga per servei efectivament prestat al preu ofert

Es descompten els serveis no realitzats o part de l'import dels realitzats deficientment

En cap cas es paguen equips posats a disposició del servei

OBLIGACIONS SMATSA

Planificació dels treballs: serveis previstos per zones i freqüències.

Sistema de seguiment dels serveis: GPS + Programa planificació i control

POTESTATS MUNICIPALS

Inspecció de la prestació efectiva del servei i de la seva qualitat

Auditories: comptables i de compliment de les obligacions contractuals

Control previ no exercit

- Expedient sense projecte d'explotació ni estudi econòmic
L'«informe econòmic de contractació» es limita a recollir els darrers costos anuals del contracte d'SMATSA de 1987-2012. Ni es dimensiona ni es valora el servei que es contracta.

	VARIABLES	% s. PEC	FIXES	% s. PEC	DESP. GRALS I		PEC	PEC +IVA
					BENEF. IND			
NETEJA VIÀRIA	7.077.514,24	85,3%	262.116,03	3,16%	954.151,94	11,5%	8.293.782,2	8.957.284,78
RECOLLIDA ESCOMBRARIES	2.917.810,17	64,5%	1.084.854,58	23,99%	520.346,42	11,5%	4.523.011,2	4.884.852,05
RECOLLIDA SEL.LECTIVA	4.137.339,96	88,3%	7.090,69	0,15%	538.775,98	11,5%	4.683.206,6	5.057.863,16
TOTAL	14.132.664,37	80,76%	1.354.061,29	7,74%	2.013.274,34	11,5%	17.500.000,00	18.900.000,00

- Inversions sense justificar ni puntuar en la licitació
- No es defineixen els indicadors de qualitat

Sense fiscalització del contracte

- **Sense Cap de Servei** (control i seguiment contracte, partides pressupostàries, informes tècnics)
 - 6/7/11 cessen el Cap de Servei, que ho era des de 2003, deixant el lloc vacant.
 - Encarreguen els plecs tècnics a una tècnica sense experiència en residus, que deixa l'ajuntament sense signar l'informe, que finalment signa un interí.
 - 18/11/14 s'amortitza la plaça de Cap de Servei de residus per vacant.
 - No es requereix la implantació del sistema de seguiment.
 - No hi ha protocols d'inspecció de serveis.
 - No s'apliquen les reduccions del preu en funció de la qualitat del servei.

Facturant contra l'interès públic

- **Facturació contrària a plecs**
 - SMATSA factura equips en lloc de serveis, i els serveis tècnics municipals ho aproven.
 - La font de la informació dels equips és la pròpia empresa.
 - No es comproven els rendiments dels equips.
 - No es comprova la realització dels serveis.
 - La JGL aprova no aplicar les revisions de preus si hi ha IPC negatius
- **Acceleració de la tramitació de les factures** per assegurar-ne el pagament abans del dia 30 i així l'empresa disposi de tresoreria per pagar nomines.
 - Es factura de 20 a 20 en lloc de mes natural
 - S'accelera l'aprovació i pagament de factures

No realització control posterior

- Cap auditoria de control extern

En els anys 2012, 2013, 2014, 2015, ni el responsable del contracte ni l'empresa va **encarregar cap auditoria de control financer i de la prestació del servei**, prevista en la clàusula 25 del plec de prescripcions tècniques, el cost econòmic del qual havia d'anar a càrrec de l'empresa.

Realització parcial auditories de comptes

En els anys 2012, 2013, 2014, s'encarreguen verificacions de costos d'explotació agrupant-ho en recollida i neteja, en lloc d'utilitzar les 4 agrupacions de serveis de l'oferta: resta, selectiva, viària i comuns, fent impossible la comparació amb els preus de l'oferta.

Incompliment sistema seguiment

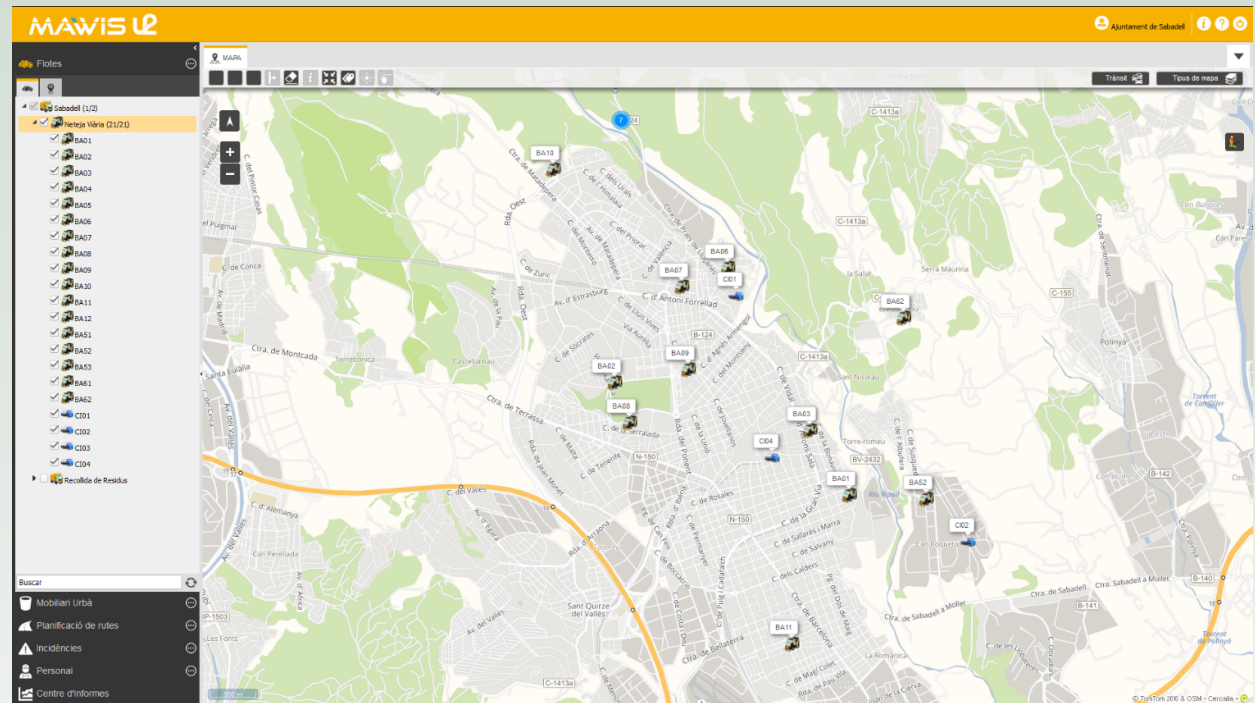
Contracte: Instal·lació a tots els equips, inclòs escombrat manual des del primer dia.

Realitat: Instal·lació al 76% vehicles recollida, 27% del vehicles de neteja a partir de gener de 2016.

Al 14/12/2018 planificacions i rutes, pendents d'introduir.

Sense les rutes i les planificacions, és impossible comprovar automàticament els serveis efectivament prestats.

S'ha requerit a l'empresa la seva instal·lació, SMATSA ha posat un contenciós administratiu. Actualment està pendent.

Smatsa vol cobrar més que el preu que va oferir al concurs

QUÈ DIU EL CONTRACTE?	QUÈ HAURIA PASSAT REALMENT?	COM HA FACTURAT SMATSA?	QUÈ HA FET L'AJUNTAMENT?	COM RESPON SMATSA?
Es paga només pels serveis fets , i al preu tancat ofert .	L'empresa hauria ofert serveis a preus més baixos del que realment li costen .	Factura hores de personal , sense indicar a quin servei s'han dedicat. Això li permetria recuperar la baixa econòmica que va fer a l'oferta .	Reclamar , via liquidació, els imports pagats de més dels anys anteriors: 3,5 M€ el 2014-2016 . Indicar que ha de facturar els serveis que fa als preus oferts (ITF*) .	<ul style="list-style-type: none"> > Manifesta que el contracte és inviable amb la ITF. > Demana apujar 1,2 M€ el preu dels serveis que va oferir per guanyar el concurs.
<p>*ITF, INSTRUCCIÓ TÈCNICA DE FACTURACIÓ</p>		<p>És una instrucció de l'Ajuntament perquè Smatsa deixi de facturar irregularment per equips, i ho faci com diu el contracte, per serveis efectivament prestats, als preus que Smatsa va oferir al concurs.</p>		

L'Ajuntament aprova inicialment la ITF 19/2/18, SMATSA ha utilitzat totes les eines al seu abast per endarrerir-ne la seva aplicació. La darrera, l'ampliació de la querrela i la petició de cautelars. Actualment es espera resolució cautelars.

Facturació serveis recollida residus major imports que contracte

Oferta de l'empresa (preus 2016)		Realitat 2016		
Servei	Import anual	Factura emesa	sobrecost SMATSA	
Recollida càrrega lateral fracció resta	1.181.532,46 €	1.221.107,56 €	39.575,10 €	3%
Repàs d'ubicacions de càrrega lateral fracció resta	284.362,21 €	629.236,26 €	344.874,05 €	121%
Recollida fracció resta carrers estrets	128.674,64 €	311.345,02 €	182.670,38 €	142%
Recollida càrrega posterior fracció envasos (carrers estrets)	50.252,63 €	149.328,11 €	99.075,48 €	197%
Recollida càrrega posterior vidre (carrers estrets)	22.847,10 €	35.449,80 €	12.602,70 €	55%
Trasllat de caixes amb equip polibraç	273.174,43 €	304.657,88 €	31.483,45 €	12%
Recollida càrrega posterior fracció orgànica (carrers estrets)	47.460,82 €	170.022,15 €	122.561,33 €	258%
Recollida càrrega lateral fracció envasos	313.000,29 €	338.505,05 €	25.504,76 €	8%
Recollida càrrega lateral fracció paper i cartró	384.136,66 €	389.417,11 €	5.280,45 €	1%
Recollida trastos vells (ensers)	452.690,18 €	712.523,00 €	259.832,82 €	57%
Zona de triatge	0,00 €	1.788,02 €	1.788,02 €	
Punt blau	176.751,73 €	204.434,72 €	27.682,99 €	16%
Mobi blau	0,00 €	49.615,34 €	49.615,34 €	
Comandaments intermedis	365.863,07 €	366.218,49 €	355,42 €	0%
Total	3.680.746,22 €	4.883.648,51 €	1.202.902,29 €	33%

Només s'han pogut recollir les sobrefacturacions en servei de recollida.

Els serveis de neteja viària no s'han pogut liquidar atès que l'empresa no ha posat en funcionament el sistema de seguiment i control per GPS.

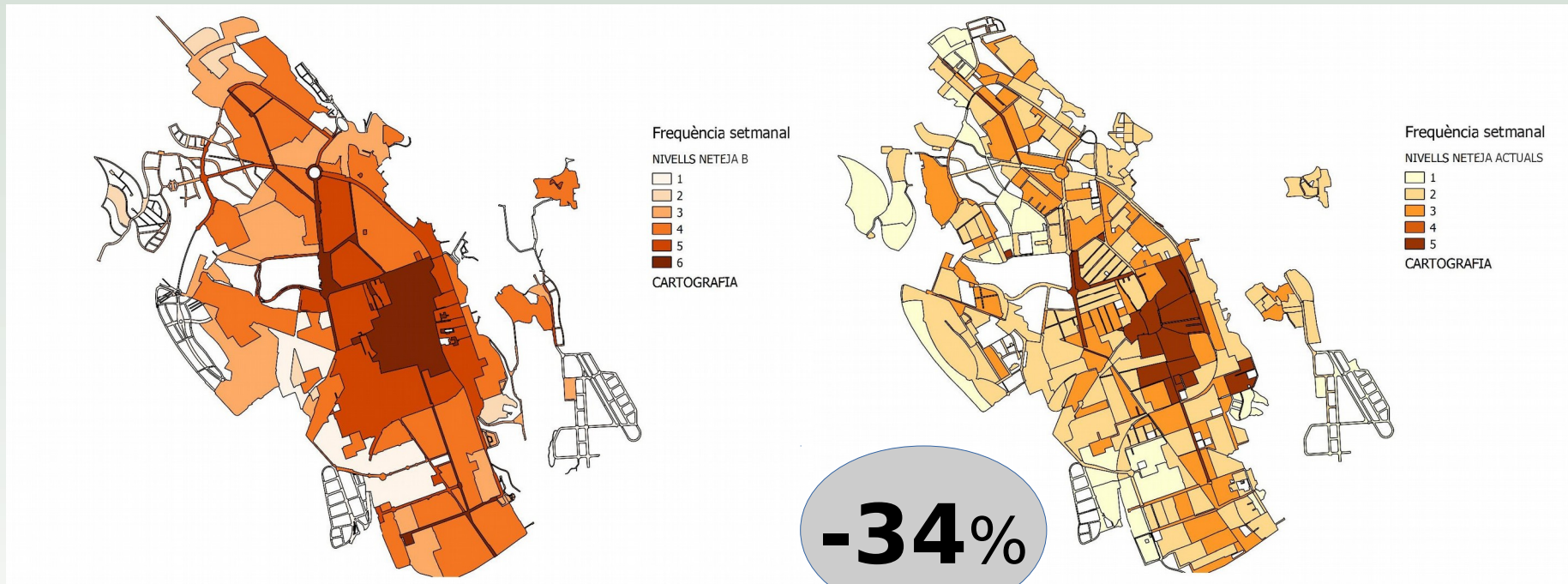
L'Ajuntament aprova el 19/2/18, liquidacions de 2014-16 per 3,5M€. 19/3/18 Smatsa presenta al·legacions, i posteriorment les porta al contenciós amb sol·licitud de mesures cautelars. Actualment estan pendents de la resolució judicial.

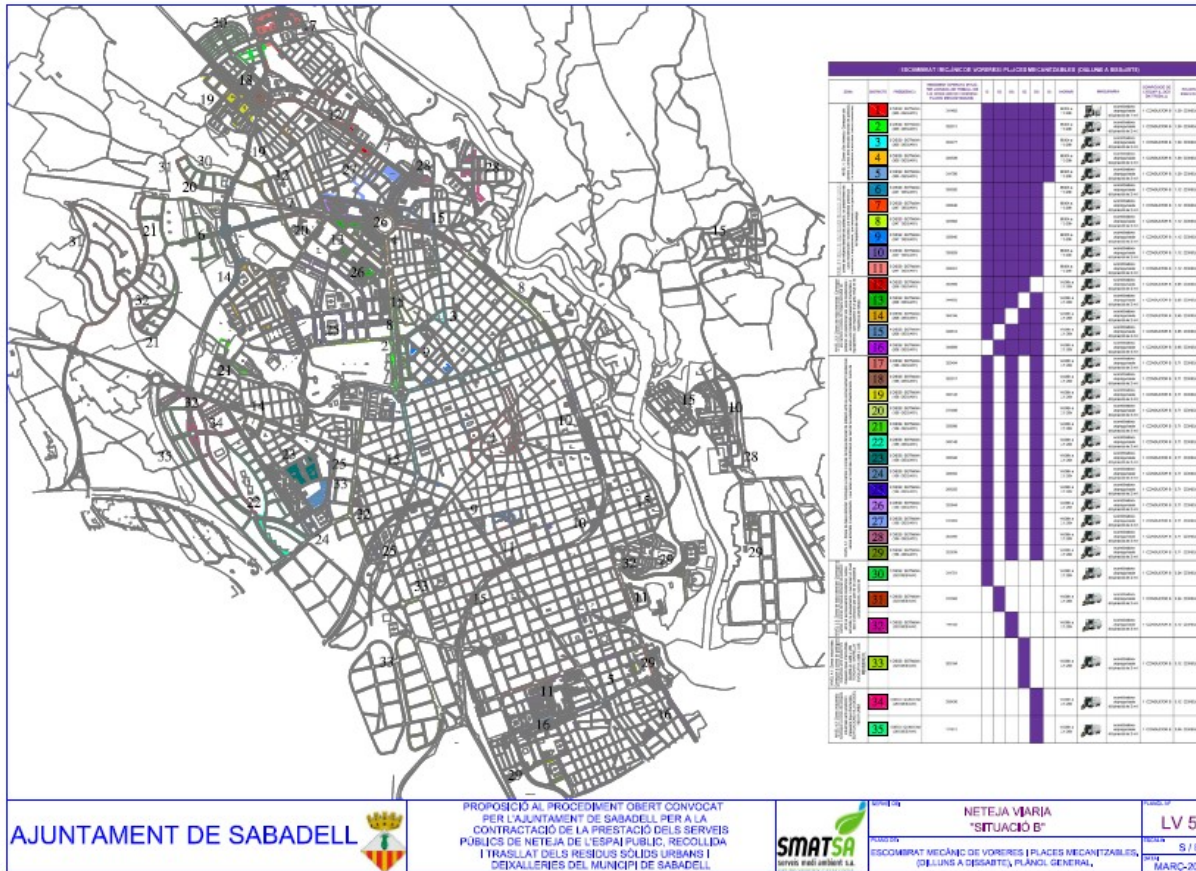
Programen el 66% dels serveis d'escombrat manual contractats

Tot i no disposar de sistema de seguiment, la pròpia empresa ha facilitat a l'Ajuntament la informació sobre els serveis d'escombrat manual planificats per al 2017.

En aquestes es constata que només planifiquen 2 de cada 3 serveis contractats.

El GPS detecta que fan el 46% de l'escombrat mecànic de voreres

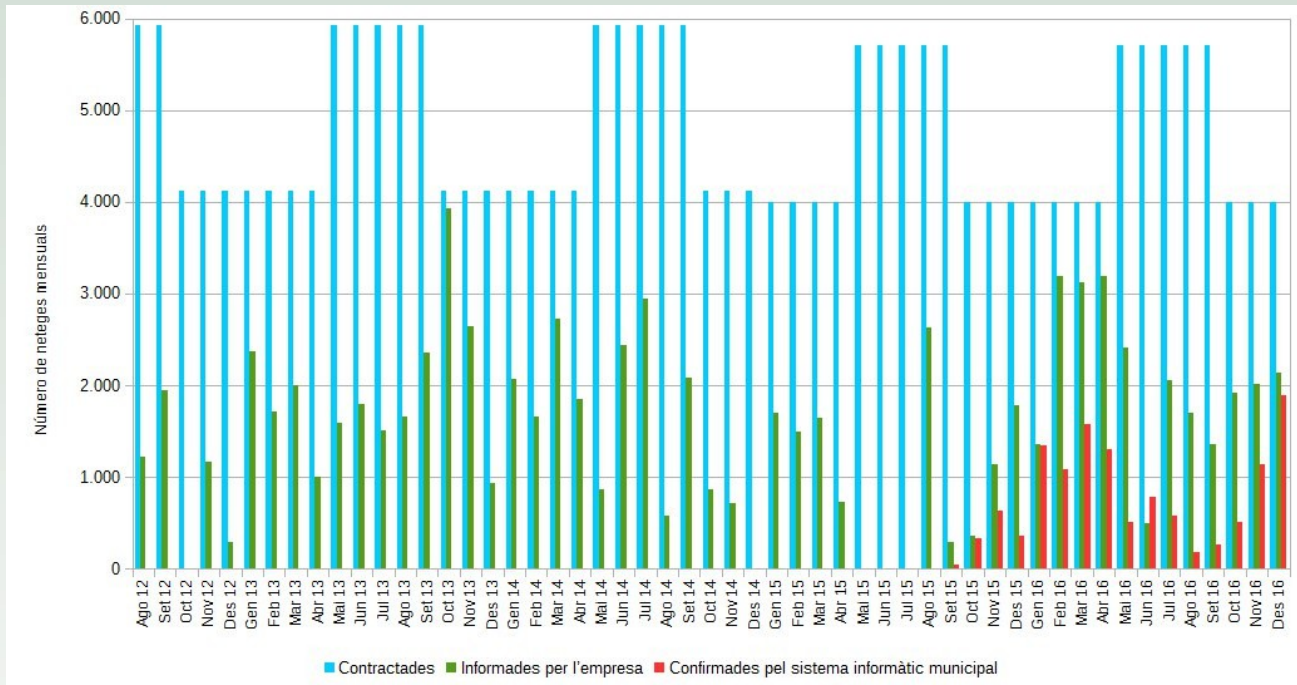
SMATSA es comprometia per contracte a escombrar mecànicament 90.548 km de voreres i carrers anuals:

- 5 zones, 6 cops a la setmana;
- 6 zones, 5 cops;
- 5 zones, 4 cops;
- 12 zones, 3 cops; i
- 6 zones, 1 cop a la setmana

Al segon semestre de 2017, el GPS-Mauis registra que només s'hauria realitzant el 46% del servei contractat.

-54%

Incompliment neteja contenidors

El contracte preveu unes 6.000 neteges de contenidors a l'estiu i 4.000 neteges a l'hivern.

SMATSA indica que realitza el 32% entre 08/12 i 12/16.

El sistema GPS-Mauis, que no està disponible per la neteja de contenidors (excepte vidre) fins 2016, indica que s'han realitzat el 20% de les neteges contractades.

L'Ajuntament va requerir a l'empresa que realitzés tot el servei. A partir de 2018 l'empresa ha millorat el compliment.

5 Actuacions govern 2015-2019 I

Dotació de personal i recursos de fiscalització

- 16/11/2015: S'assigna l'antic Cap de Servei les funcions de control del contracte.
- 18/3/2016: Recuperació del lloc de treball del Cap del Servei de Recollida en els pressupostos de 2016.
- 20/6/2016: Nomenament d'un Assessor per fiscalitzar el contracte de residus.
- 9/01/2017: Nomenament nou Cap del Servei de Residus i Neteja.
- 31/1/2017: Contractació auditoria de control del servei.
- 27/07/2017: Aprovació d'un programa temporal per crear un equip de fiscalització.

Accions i acords de fiscalització

- 26/01/2017: El Ple aprova iniciar el procediment per anul·lar el contracte.
- 26/07/2017: Decret d'Alcaldia per esmenar i/o sancionar les presumptes irregularitats i incompliments en l'execució del contracte.
- 3/07/2017: Decret del regidor Boada d'obertura d'expedient d'informació reservada per aclarir possibles responsabilitats de treballadors municipals.
- 19/02/2018: Acord de la Junta de Govern Local per: requerir GPS-Mauis, reclamació de 3,5M€ per la liquidació de 2014-2016, implementació ITF.
- 27/09/2018: El Ple aprova una moció per garantir l'eficàcia del servei de recollida de residus municipals i neteja viària, a partir de la fiscalització per el compliment del que estableix el contracte actual, donar comptes anualment del seguiment del contracte, aplicar mesures contra les irregularitats.
- 20/11/2018: Decret d'Alcaldia d'iniciar el procediment d'intervenció si l'empresa no retira ERO.

Bloqueig acció fiscalitzadora municipal

- 18/07/2017: Querella contra l'assessor Colomer i els regidors Guerrero i Boada.
- 07/03/2018: Ampliació querella contra l'alcalde Serracant, el regidor Perarnau, i 3 funcionaris.
- 12/04/2018: Contenciós administratiu contra requeriment GPS-Mauis.
- 11/05/2018: Sol·licita recusar el personal municipal amb qui s'ha querellat.
- 04/06/2018: Contenciós administratiu contra les liquidacions de 2014-2016.
- 07/06/2018: Contenciós administratiu contra el requeriment de la ITF.
- 18/06/2018: Roda de premsa anunciant empitjorament neteja i amenaçant acomiadaments.
- 09/11/2018: Presentació ERO per acomiadar 43 treballadores.
- 03/12/2018: Retira ERO per aturar intervenció municipal i vaga treballadores.
- 04/12/2018: 2ª ampliació querella contra l'alcalde Serrcant, el regidor Perarnau i 2 funcionaris.

Pendants dels jutjats

- ERO: Retirat per l'empresa
- Intervenció: No ha progressat al retirar-se l'ERO.
- ITF: Suspensa pendent resolució sol·licitud cautelars al Penal.
- GPS-Mauis: SMATSA s'ha negat en seu judicial a implantar-ho.
- Liquidacions 2014: Suspensa pendent resolució sol·licitud cautelars al Contenciós Administratiu
- Liquidacions 2015.
- Liquidacions 2016.

Govern de transformació

